

При цьому, лише 78,57% дитячих стоматологів направляють таких дітей до ортодонта задля призначення апаратів для утримання місця для постійних зубів в зубному ряду.

Відомо, що якщо шкідливі звички усунути до 3 років, можлива саморегуляція патології, що формується. За результатами аналізу даних анкетування виявлено, що 85,71% опитаних знають про вплив шкідливих звичок на розвиток ЗЩА, однак більшість не знає, до якої патології вони можуть призвести. Так, 42,85% проанкетованих вважають, що закушування нижньої губи впродовж тривалого часу може призвести до відкритого прикусу, 32,14% опитаних переконані, що в такому разі буде формуватися глибокий прикус, і лише 25% указали, що ця шкідлива звичка сприяє розвитку дистального прикусу.

Цікавою виявилась відповідь на запитання щодо ефективності лікування ортодонтичної патології знімною ортодонтичною апаратурою. Так, усі опитані вважають знімну ортодонтичну апаратуру ефективною, однак 75% радять зачекати і встановити брекет-систему в старшому віці. При цьому, більшість (67,86%) опитаних вважає, що брекет-систему можна встановити з 12 років.

Нині надзвичайно важливим став мультидисциплінарний підхід у лікуванні будь-якої стоматологічної патології, й особливо це стосується дітей. Лікування деяких зубощелепних аномалій також не може бути ефективним без співпраці з лікарями суміжних спеціальностей. Так, нами з'ясовано, що при потребі залучення суміжного спеціаліста лише 64,29% дитячих стоматологів співпрацюють із ЛОР-спеціалістом, 67,85% - із остеопатом, 85,71% - із логопедом, 39,28% - із психологом.

Отже, на сьогодні є надзвичайно актуальною й необхідною співпраця лікаря-ортодонта й дитячого стоматолога для забезпечення стоматологічного здоров'я дітей. Отримані дані анкетування свідчать про низьку обізнаність дитячих стоматологів навіть у загальних поняттях у сфері ортодонції. Тому результати наших досліджень підтверджують важливість професійного вдосконалення дитячих стоматологів задля вчасного виявлення чинників ризику ЗЩА й ефективної співпраці з лікарем-ортодонтом.

Дубина В.О.

ОПТИМІЗАЦІЯ РОБОТИ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ «SMART SYSTEMS DENTISTRY»

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Актуальність. Нині можна зі стовідсотковою впевненістю констатувати, що комп'ютерні інформаційні технології проникли в щоденну практику лікаря-стоматолога. Ергономіка праці лікаря необхідна не тільки безпосередньо в стоматологічному кріслі, вона вкрай важлива й в організації самого процесу.

Мета дослідження - проаналізувати впровадження програми «Smart Systems Dentistry» із SIP-телефонією на ефективність роботи і стоматологічної клініки в цілому, і кожного лікаря.

Методи. Проведено статистичний аналіз роботи клініки з веденням документації «вручну» і за допомогою комп'ютерної програми з SIP-телефонією «Smart Systems Dentistry» за параметрами: адміністративний блок (запис пацієнта, контроль вторинної відвідуваності, профілактичних відвідувань) і лікарський блок (час лікаря, що виділявся на організацію прийому, - контроль і аналіз картки пацієнта й рентген-обстеження, час на заповнення форми 043-о). Порівняльний аналіз виконували за пів року роботи клініки.

Результати. Аналіз роботи адміністративного блоку показав поліпшення ефективності та якості роботи адміністраторів на 40 відсотків, а пошук пацієнта з використанням SIP-телефонії займає 45 секунд, замість кількох хвилин пошуку картки в архіві. Час лікаря, що виділявся тільки на ведення документації вручну, займав до 15 хвилин, а на платформі «Smart Systems Dentistry» із використанням електронних даних реєстратури, медичної картки, рентген-архіву й фотопротоколу з плануванням часу самого прийому й контролем виконання плану лікування – у цілому до 10 хвилин, залежно від нозологій пацієнта.

Крім цього, виявлено збільшення кількості позитивних відгуків пацієнтів про роботу персоналу.

Висновки. Комп'ютерна програма «Smart Systems Dentistry» із SIP-телефонією набагато покращує ефективність роботи клініки й оптимізує ергономічність роботи лікаря.

Єгоров Р.І.

ОБСТЕЖЕННЯ ПАЦІЄНТІВ-ДІТЕЙ ІЗ ТРАВМАТИЧНИМИ ПЕРЕЛОМАМИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ

Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця, Київ, Україна

Актуальність. Переломи нижньої щелепи – найпоширеніший і найскладніший вид травматичних ушкоджень кісток лицевого скелета в дітей, що зумовлено анатомо-функціональними особливостями. Тому обстеження й вибір найбільш інформативних методів діагностики – першочергові завдання лікаря.